Total No. of Printed Pages—7

3 SEM TDC SOCN (CBCS) DSC 3

2021

(Held in January/February, 2022)

SOCIOLOGY

(Discipline Specific Course)

Paper: DSC-3

(Sociological Theories)

Full Marks: 80
Pass Marks: 32

Time: 3 hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions

- 1. তপত দিয়াবোৰৰ পৰা শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা : 1×8=8 Choose the correct answer from the following :
 - (a) পুঁজিবাদ হৈছে Capitalism is
 - (i) বৃহৎ মাত্ৰাৰ উৎপাদন large-scale production
 - (ii) অর্থনৈতিক সমতা economic equality
 - (iii) অর্থনৈতিক সহযোগিতা economic co-operation

(b) তলৰ কোনটো পুঁজিবাদৰ এটা বৈশিষ্ট্য নহয়?

Which of the following is not a feature of capitalism?

- (i) অর্থনৈতিক সংস্থা Economic institution
- (ii) মজুৰিজনিত সংস্থা Wage institution
- (iii) দলীয় সংস্থা Party institution
- (c) মেক্স ৱেবাৰে সামাজিক ক্রিয়াক ভাগ কৰিছে

 Max Weber classified social action
 into
 - (i) দুটা ভাগত two types
 - (ii) তিনিটা ভাগত three types
 - (iii) চাৰিটা ভাগত four types

(d) ইমাইল দুৰখেঁইমৰ মতে সামাজিক সংহতিৰ প্ৰকাৰ হৈছে

According to Emile Durkheim, the types of social solidarity are

- *(i)* দুটা two
- (ii) তিনিটা three
- (iii) চাৰিটা four
- (e) The Protestant Ethic and the Spirit of Capitalism গ্ৰন্থৰ পেখক হ'ল The author of the book, The Protestant Ethic and the Spirit of Capitalism is
 - (i) আগষ্ট ক'ট Auguste Comte
 - (ii) মেক্স বেবাৰ Max Weber
 - (iii) কার্ল মার্ক্স Karl Marx

(f) Sociological Theories নামৰ কিতাপখন কোনে লিখিছিল ?

Who wrote the book, Sociological Theories?

- (i) এম. এন. শ্রীনিৱাস M. N. Srinivas
- (ii) এন. জয়পালান N. Jaypalan
- (iii) ইবারতী কার্বে Irawati Karve
- (g) ''সমাজ হৈছে এক স্বতঃস্ফৃত সন্তা।'' কথাধাৰ কোনে কৈছিল? "Society as an entity sui generis." Who said this?
 - (i) ইমাইল দুৰখেইম Emile Durkheim
 - (ii) কার্ল মার্ক্স Karl Marx
 - (iii) মেক্স ৱেবাৰ Max Weber

- (h) ইমাইল দুৰখেইম হৈছে এজন Emile Durkheim is a/an
 - (i) জার্মান সমাজতত্ত্ববিদ্ German sociologist
 - (ii) ফৰাচী সমাজতত্ত্ববিদ্ French sociologist
 - (iii) আমেবিকান সমাজতত্ত্ববিদ্ American sociologist
- তলৰ যি কোনো চাৰিটাৰ ওপৰত লিখা (প্ৰতিটো ১৫০টা শব্দৰ ভিতৰত) : 4×4=16
 Write on any four of the following (within 150 words each) :
 - (a) প্রত্যক্ষবাদী দর্শন (ইমাইল দুৰখেইম)

 Positive philosophy (Emile Durkheim)
 - (b) সামৃহিক সচেতনতা (ইমাইল দুৰখেইম)

 Collective conscience (Emile Durkheim)
 - (c) পুঁজিবাদী অর্থব্যৱস্থা (কার্ল মার্ক্স)

 Capitalist economy (Karl Marx)

- (d) আদর্শ আর্হি (মেক্স ৱেবাৰ)

 Ideal type (Max Weber)
- (e) শ্রমবিভাজন (ইমাইল দুববেইম)

 Division of labour (Emile Durkheim)
- (f) যান্ত্ৰিক আৰু জৈৱিক সংহতি (ইমাইল দুৰখেইম)

 Mechanical and organic solidarity

 (Emile Durkheim)
- 3. তলৰ যি কোনো চাৰিটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ লিখা (প্ৰতিটো ৫০০টা
 শব্দৰ ভিতৰত):

 Answer any four of the following
 questions (within 500 words each):
 - (a) সমাজতত্ত্বৰ বিকাশ আৰু উন্নয়নত গ্ৰুপদীয় সমাজতত্ত্ব-বিদ্সকলৰ অৱদান সম্পর্কে চমু ব্যাখ্যা আগবঢ়োৱা। 14 Explain briefly the contribution of classical thinkers to rise and development of sociology.
 - (b) ঐতিহাসিক বস্তুবাদৰ অৰ্থ প্ৰকাশ কৰা। কাৰ্ল মাৰ্ক্সৰ ঐতিহাসিক বস্তুবাদৰ তত্ত্বটো আলোচনা কৰা।

4+10=14

Express the meaning of historical materialism. Discuss the theory of historical materialism by Karl Marx.

(c)	ইমাইল দুৰখেইমৰ সামাজিক তথ্যৰ তত্ত্বটো বিশ্লেষণ	14
	কৰা। Analyze Emile Durkheim's theory of social fact.	1-7
(d)	মেক্স ৱেবাৰে সামাজিক ক্রিয়াৰ অর্থ কিদৰে ব্যাখ্যা কৰিছে? মেক্স ৱেবাৰে উল্লেখ কৰা বিভিন্ন প্রকাবব সামাজিক ক্রিয়াৰ বিষয়ে চমুকৈ আলোচনা কৰা।	14
•	How does Max Weber explain the meaning of social action? Discuss briefly the different types of social action as mentioned by Max Weber.	
(e)	মেক্স ৱেবাৰৰ 'ধৰ্ম আৰু অৰ্থনীতি' তত্ত্বটোৰ ওপৰত সমালোচনাত্মক ব্যাখ্যা আগবঢ়োৱা।	14

- সমালোচনাত্মক ব্যাখ্যা আগবঢ়োৱা। 14 Give a critical analysis of the theory of 'religion and economy' by Max Weber.
- গ্ৰেমাৰ পাঠ্যক্ৰমৰ যি কোনো এজন সমাজতত্ত্ববিদৰ
 এখন গ্ৰন্থৰ ওপৰত সমালোচনাত্মক টোকা এটি যুগুত
 কৰা। 14
 Prepare a critical note on a book of
 any sociologist as mentioned in your
 syllabus.